

GRIGORI YEFIMOVICH RASPUTIN - A FOST UN ADEPT AL MISTICISMULUI

A fost un adept al misticismului, ce a influențat puternic ultimele zile ale Rusiei aflate sub dinastia Romanov. Nu se știe cu siguranță unde s-a născut Rasputin, iar toate cărțile în care este relatată viața și cariera acestuia dau diferite date. Cea mai plauzibilă este undeva între 1863 și 1873.

Era cunoscut și sub numele de "Calugarul Nebun", deși nu era tocmai un calugar, ci un pelerin. Se spunea că ar fi fost un tamaduitor, a cărui terapeutică se baza pe credință și sugestie. Poate fi considerat unul dintre cele mai controversate personaje din istoria secolului XX, deși mulți istorici ai zilelor noastre îl privesc ca pe un tap ispasitor. Rasputin a avut o mică influență, însă extrem de importantă în căderea dinastiei Romanovilor, care a culminat cu victoria bolșevicilor și înființarea Uniunii Sovietice.

A jucat un rol important în viața țarului Nicolae II, a soției sale, Alexandra și a unicului lor fiu, Alexei, care suferea de hemofilie.

Numele de Rasputin în rusă nu înseamnă "licentios", precum se afirmă adesea. Există, totuși, un adjectiv rus similar "rasputny" care înseamnă "licentios" și substantivul corespunzător "rasputnik". Există două opțiuni pentru rădăcina cuvântului. Prima este "put", care înseamnă "cale, drum". Substantive din aceeași familie sunt "rasputye", răscruce, și "rasputista", drum noroios. Unii istorici susțin că numele acestuia ar semnifica un loc în care două râuri se întâlnesc, și care arată regiunea din care provine familia Rasputin. Cea de-a doua opțiune este „put”, care determină verbul „putat” („a incurca”), având antonimul „rasputat” (a descurca, a clarifica.). Cu toate acestea cea mai plauzibilă explicație stă în derivarea unui nume de familie al limbii ruse standard din vechiul nume slav „Rasputa”, „copil neastamparat”, și care prin acțiunile sale se împotrivesc tradițiilor și dorințelor părinților săi. Se spune că Rasputin, după primul său pelerinaj la Țara Sfântă, a încercat să-și schimbe numele, pentru a nu mai atrage atenția asupra lui, în „Novy” („Nou”), însă această chestiune constituie subiect de dispută.

Grigori Rasputin provine dintr-o familie de țărani, dintr-un mic oraș siberian, din districtul Tyumen. Când urma să împlinească vârsta de 18 ani, petrece trei luni la mănăstirea Verkhoturye. Aici, intră în Skopsty, o sectă tradatoare din Biserica Ortodoxă Rusă care susținea că singura cale de a ajunge la Dumnezeu este prin savarsirea de păcate. O dată ce păcatul era comis și marturisit, pocăitul putea să fie iertat. În 1889 se căsătorește cu Proskovia Fyodorovna, cu care are trei copii. În 1901, își părăsește casa din Pokrovskoye pentru a pleca în pelerinaj, în Grecia și Ierusalim. În 1903, sosete în Sankt Petersburg, unde se declară un sfânt, care avea puteri tamaduitoare și profetice.

Rasputin era în pelerinaj prin Siberia, când auzi despre boala țarului Alexei, hemofilia, moștenită de la strabunica sa, Regina Victoria. Țarul și țarina erau disperati, încercaseră peste tot să găsească un leac pentru boala fiului lor, iar în 1905 îi cer ajutorul carismaticului tamaduitor. Se spunea că avea puterea să vindece prin rugăciune, și a reușit, într-adevăr să reducă suferința băiatului. Scepticii afirmă că a reușit aceasta prin hipnoză. Țarul, când vorbea despre Rasputin îl numea „prietenul nostru”, ceea ce arată încrederea pe care familia țarului o avea în el. Aceștia îl considerau a fi un om al lui Dumnezeu și un profet religios.

Cu timpul, Rasputin deveni un personaj controversat, ducând o viață personală scandaloasă.

Ca majoritatea creștinilor ortodocși, Rasputin a fost crescut cu credința că darul cel mai de preț pe care ni-l oferă Dumnezeu este corpul. Castigarea grației divine prin păcat pare să fi fost una din principalele doctrine ascunse pe care Rasputin le predica.

În timpul Primului Război Mondial a fost bănuit că ar fi avut o influență nepatriotică la curte, țarina era de origine germană, iar confidentul acesteia, Rasputin, fu acuzat de spionaj pentru germani. Când acesta și-a exprimat dorința de a merge pe front pentru a binecuvânta trupele, comandantul-sef, Marele Duce Nicolae, a promis să-l spânzure dacă se arată pe acolo. Atunci, Rasputin afirma că a avut o revelație că armatele Rusiei nu vor ieși victorioase până când nu va prelua comanda însuși țarul. În timp ce țarul Nicolae II era pe front, s-a intensificat influența lui Rasputin asupra țarinei. Acesta deveni numaidecât confidentul și sfatuitorul țarinei Alexandra, pe care a convins-o să numească în unele posturi ale guvernului candidați aleși de el. Pentru a capăta și mai multă putere, acesta a avut relații cu femei din clasa înaltă. Acestea îi ofereau în schimb favoruri politice. Din cauza primului război mondial, și într-o mică măsură a lui Rasputin, economia Rusiei era în declin.

Influența lui Rasputin asupra familiei regale a fost folosită împotriva lui și a Romanovilor, de către politicieni și jurnaliști care doreau să slăbească integritatea dinastiei, să-l facă pe țar să renunțe la puterea sa politică absolută, și să separe Biserica Ortodoxă Rusă de stat.

Cativa membri importanți ai elitei Sankt Petersburgului au luat în cele din urmă decizia de a-l ucide pe Rasputin, pentru că vedeau în el disgrație față de familia țarului. Aceștia l-au ucis în noaptea de 29-30 decembrie. Cum l-au ucis nu se știe. Poliția nu a investigat moartea sa, așadar nu se cunoaște decât versiunea acestora. După spusele lor, Prințul Yusupov l-a invitat pe Rasputin la palatul său sub pretextul nevoii soției sale Irina de capacitățile sale de tamaduitor. Într-o sală de mese, la subsolul palatului cei doi l-au servit cu prăjituri și vin în care puseseră cianură de potasiu. Otrava nu a avut efectul dorit, așa că aceștia l-au împușcat de trei ori în piept, spate și cap. Apoi l-au înfasurat într-un cearsaf și l-au aruncat printr-o gaură în raul înghețat Neva.

Acesta se misca sub gheață, încă încercând să scape. Rămâne un mister de ce Rasputin a supraviețuit cianurii de potasiu, dacă a înghițit-o cu adevărat. O variantă ar fi că era un bautor aprig și astfel suferea de aclorhidrie iar lipsa acidului din stomac ar fi determinat că otrava să nu aibă nici un efect asupra lui. Sau zahărul din vin și prăjituri se poate să fi stopat efectul cianurii. Corpul neînsufletit al lui Rasputin a apărut la mal trei zile mai târziu. Nu avea apă în plămâni, asta înseamnă că nu s-a înecat, însă a murit din altă cauză (cel mai probabil a înghețat).

În noaptea în care urma să fie omorât, Rasputin îi spuse lui Yusupov că „aristocrații nu se pot obișnui cu ideea că un simplu țaran ar trebui să fie primit la Palatul Imperial. Sunt plini de invidie și de furiș. Dar nu mi-e frică de ei. Nu-mi pot face nimic. Sunt protejați împotriva raului. Au existat câteva atentate la viața mea însă Dumnezeu a distrus întotdeauna aceste capcane. Dezastrul se va abate asupra celui care va ridica un deget la mine”. În trei luni Nicolae al II-lea și dinastia Romanov au fost răsturnați, iar în 19 luni țarul și întreaga sa familie au murit.